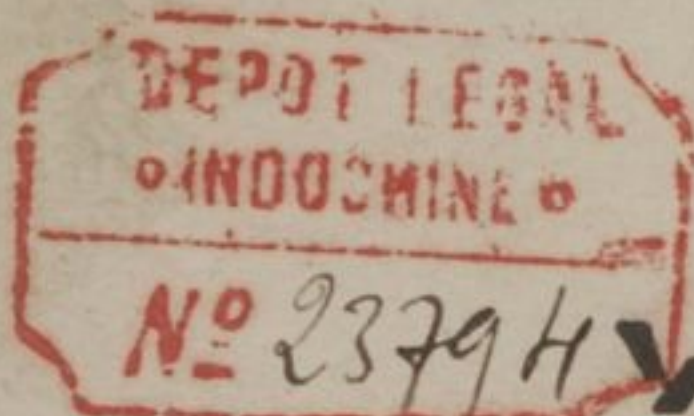

Depot
Legal

500 exemplaires

16e Pièce
INDO-CHINOIS

502

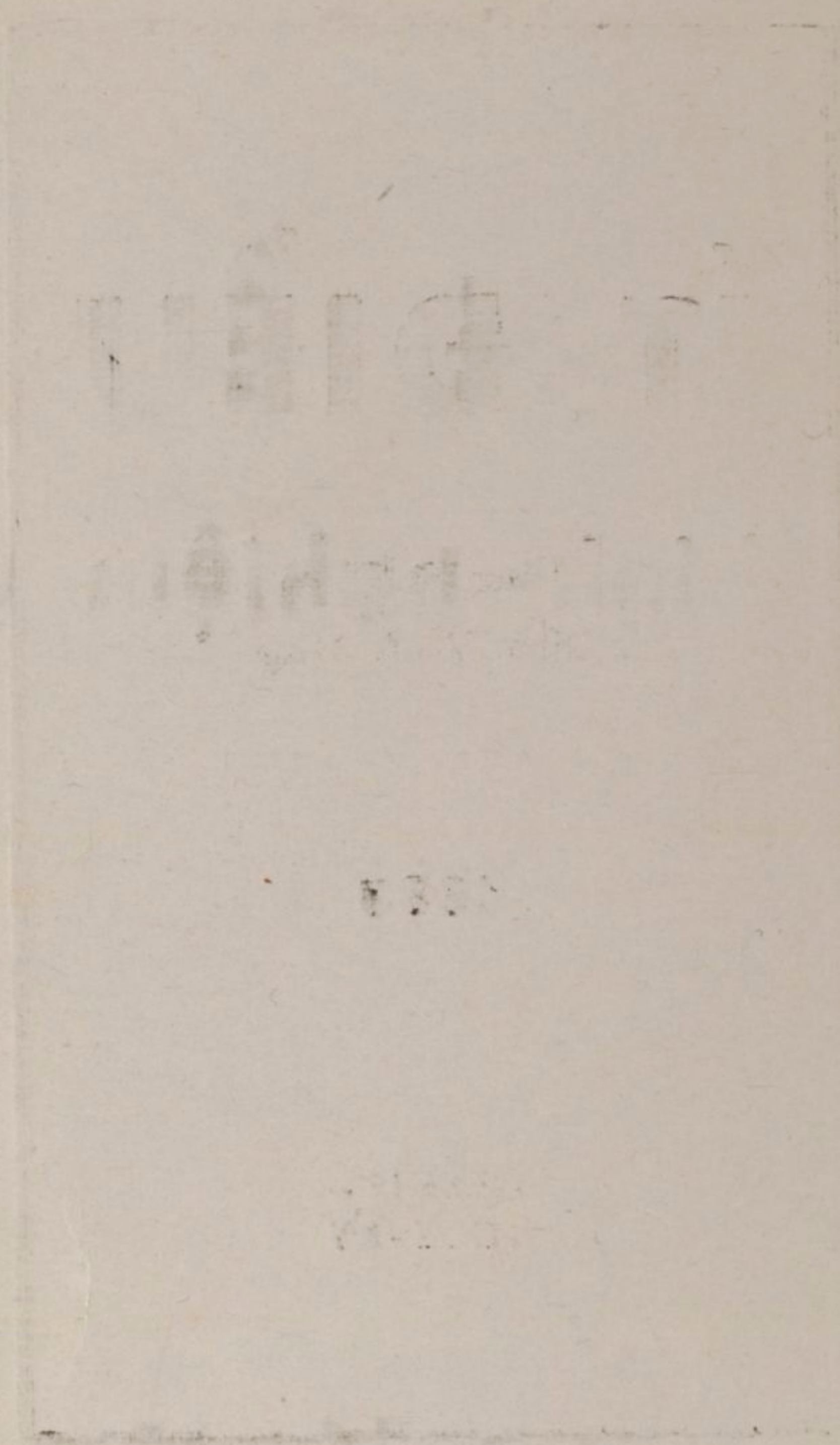
ÍT ĐIỀU

kinh - nghiệm

1938

—nhà in—
THUY - KY

16e Indoch. Pièce
502

Tặng anh em ở
nhà “**Ánh-Sáng**”

8. 10. 1891
1891. 10. 10.

DEPOT LEGAL
INDOCHINE

Nº 23794

Ít đều kinh-nghiệm

*Theo đuổi một công việc... ,
bao giờ cũng có hai kết-quả
và chỉ có hai cách thành-công:
một là được đến đích, hai là
chết nửa chừng.*

*Khi làm một việc phải mà
có người biết thì trong lòng
vui sướng, nhưng nếu chỉ mình
ta biết lại vui sướng hơn.*

*Đưa trẻ con khi nó không
làm gì được thì nó khóc
Người nhớn khi không làm chi
được mà than thì cũng như
nhau.*

Có biết chịu khổ mới biết
chịu làm phúc cho người.

Muốn đổi số - phận của ta,
hãy đổi những tư - tưởng của
ta đi, vì chính nó định cuộc
đời ta đó.

Người ta nếu chỉ có công-
bằng thì không bao giờ làm
được điều từ - thiện.

Khi người ta không còn có
thể được bình-yên thì sự bình-
yên không còn là một thú nữa.

Những người thực lòng yêu
thì không có nói ra bao giờ.

Những lẽ phải không ra
ngoài những tính tốt.

Bắn vào sắc chết là một sự
thảm - thương. Bắn vào người
sống còn thảm - thương hơn
nữa.

Muốn được vui lòng, hãy
làm cho người khác vui lòng
trước đã.

Ta nên nghiêm với ta, rất
công bằng với người giàu-sang
để giúp đỡ người nghèo-khổ.

Khi tim ta có vết thương đau,
chỉ hàn vết thương đau cho
người là vết thương ta khỏi.

Khi ta nhầm lỗi điều gì,
xin lỗi vẫn chưa đủ, ta phải
gắng làm thế nào chuộc được
lỗi đó mới nên.

Có bệnh kẻ dưới mới là
người trên.

Thà kém một chút, nhưng
nó mới, còn hơn để nó cũ mãi
mãi.

Giao sắc dùng mãi phải cùn,
một tư - tưởng mới mà dùng
mãi cũng mất « sắc ».

Tu thân sửa mình cũng ví
như con thuyền ngược nước,
nếu hơi dừng tay lái tay chèo
thì thuyền dạt lùi ngay.

Việc đời, không ai chịu đứng
tay vào làm trước thì chẳng
làm được việc chi cả.

Trong mọi việc từ - thiện,
đồng tiền cho cũng quý ngang
với tấm lòng nhân-từ.

Còn gì cảm động cho bằng
trông thấy cái vui chốc lát của
người xưa nay vẫn từng đau
khổ ?

Ở đời này muốn bị bắt nạt
thì rất dễ.

Thường con người ta khi
muốn đối phó với kẻ thù mạnh
hơn cho hả lòng thì hay cầu-
cứu đến người thứ ba mà không
cần mà phải suy xét xem người
này sẽ có lợi hay hại cho ta.

Còn trẻ tuổi khổ trước là
lãi.

Miệng nói cho tai nghe bao
giờ cũng vẫn hay.

Người nào nghiện nhiều thứ
là người ấy khổ nhiều.

Đời còn lắm chuyện nếu
người nào cũng chỉ biết có
mình.

Thịt là món sở thích của loài
người, mà đến món « thịt
nhau » cũng vậy.

Những món ăn ngon phần
nhiều lại là những món không
bổ.

Giờ cho có mồm thà cứ để
mà ăn còn hơn nói lắm mà
không làm.

Con người ta ai cũng có
mồm cũng nhai, và biết ngon
như nhau, nhưng tiếc rằng đến
miếng ăn lại khác.

Nếu thực lòng yêu nước có
tiếc gì đến thân.

Cổ biết an phận thì mới còn
thời - giờ mà thương đến kẻ
dưới mình.

Nước mắt đàn bà nhiều khi
đáng yêu mà cũng nhiều khi
đáng ghét.

Có gặp nhiều cảnh trái ngược
éo le, tâm-hồn mới bị kích thích
phấn khởi.

Người nào mà sống thường
thường lúc nào cũng được
« đôi chữ bình an » thì hẳn đời
người đó cũng chẳng có gì là
đáng kể.

Sống về non sông đất nước
chứ không sống về miếng ăn
ngon.

Họ cấm ta ư . . . ! nhưng họ
có làm ta chết được hai lần
đâu.

Ta nên biết để dành, dù là
tình yêu cũng vậy.

Ở đời những người thực đau
khổ là những người không
chịu được đau khổ.

Gặp sự vui sướng nào dù ít hay nhiều, ta hãy cứ vui sướng đi, chứ nếu cứ ước ao mãi sự sung sướng hơn thì không bao giờ ta được thật sướng.

Khóc cũng là một cái thú ở đời.

Nước mắt là một chất lỏng đánh tan được lòng sầu khổ của loài người.

Một người hay khoe thì phải là một anh ưa nịnh.

Ở đời những sự hào nháng
bề ngoài lại hay gặp nhau.

Ở nhà hãy ép lòng theo mệnh
lệnh cái đồng hồ đi khi ra
ngoài sẽ không phải ép lòng
theo mệnh lệnh ai cả.

Những cái vui tự ta tìm kiếm
ở nơi ta chứ không ở nơi
người khác đem cho ta mới là
những cái vui đích đáng.

Hứa rồi làm là đáng trọng,
không hứa mà làm còn đáng
trọng hơn.

Hứa xong làm còn dễ, không
hứa mà cũng làm mới khó.

Mấy người ăn cắp cái nhỏ lại
hay mang tiếng.

Người chết thì không đáng
thương, chỉ đáng thương những
sự đau khổ của người còn sống.

Muốn cảm hóa một người
nào, trước hết người đó phải là
người yêu mến ta, nếu không
thì cũng phải làm thế nào cho
người đó yêu ta, kính phục ta
trước đã

Người khôn là người biết
suy nghĩ và phải làm theo.

Còn mơ - ước thì còn mãi
mãi.

Thời-gian làm thay đổi lòng
người.

Sương về cái gì thì cũng khổ
về cái đó.

Yêu nhau mà không nói cho
nhau hay, tình cao - thượng
đó.

Còn phần thưởng nào đích đáng và làm cho ta vui sướng bằng tự ta ta thưởng cho ta khi làm được một việc hay việc phải.

Phô cho người ngoài biết cái xấu . . . Không cần. Không bỏ được những cái xấu đó mới sợ.

Sau khi làm việc mệt nhọc kiếm cách giải-trí thì hết mệt. Không mệt nhọc mà cũng giải-trí thì mệt thêm.

Nghĩ cho kỹ, trong đời cũng chỉ là những sự thương - hại lẫn nhau, vì ai ai mà chẳng có điều đáng thương hại.

Chỉ có tình yêu là tha thứ được hết tội lỗi của mọi người.
Xuân ở trong lòng

Khi ta làm việc phải mà có người khen thì sướng, nhưng nếu người chê thì lại sướng hơn.

Cứ bảo các bà lắm nhời, nhưng nếu không lắm nhời thì cũng chẳng có gì mà nói.

Có nhan sắc chưa chắc đã được sung - sướng thì có, chứ bao giờ cũng được người đời yêu - chuộng.

Những người kêu ghét đàn bà lại là những người yêu đàn bà hạng nhất, nếu không thì cũng đã có thời - kỳ yêu tha thiết rồi.

Ta chẳng nên làm khổ kẻ dưới ta. vì nếu làm khổ họ như thế sẽ chỉ là một chuỗi liên - tiếp những sự làm khổ lẫn nhau.

Lòng ta bao giờ cũng phải cho trẻ mới làm được việc.

Những kẻ khác người thường
có lắm tính - tình trái ngược
hay đảo đẽ.

Hạn chế sự ăn uống, tức là
hạn chế được nhiều sự muốn
(lòng dục) khác và do đó còn
nhiều tính tốt theo sau.

Càng dễ chết bao nhiêu thì
chết càng ít đau đớn bấy nhiêu
giống vật nhỏ như con sâu con
kiến dễ chết nên chết ít đau
đớn hơn loài ngoài và loài vật
to hơn. Người anh-hùng cũng
coi cái chết dễ - dàng như
không, vì họ cho xác thân họ
nhẹ nhàng như sợi tóc.

Lúc chưa lấy vợ đem sự học ra mà quảng cáo khuếch trương thì con gái họ còn thích, chứ khi lấy họ về rồi thì đừng hòng đem việc học ra mà làm cho họ vui lòng.

Lòng thương người thì ai cũng có, nhưng đến sự đau khổ và thiệt-thòi đến mình thì ai cũng sợ.

Phải chăng những ngày vui của loài người lại là những ngày buồn của loài vật.

Thường thường người đặng trí hay quên, nếu không phải

là nhà thông thái thì là người
đần.

Đời chỉ hơn nhau ở nhiều
tài liệu, tài liệu về học vấn
cũng như về lịch duyệt phong
trần.

Chỉ có hạnh phúc về tinh
thần mới là hạnh - phúc hoàn
toàn đích đáng.

Vì luật chán rồi lại thêm
nên người ta dễ sa vào con
đường tội lỗi.

Những người làm được một
việc gì nhỏ lại hay kể công,

chứ mấy làm người được
những việc to tát thì không hay
nghĩ đến.

Đã bắt chước thì ít khi được
khéo hơn.

Thường con người ta khi
mới được mãn nguyện một
điều gì là đã bỏ ngay mà theo
đuổi cái khác còn đương ao
ước.

Người ta ai cũng vậy, trước
những cảnh vui sướng của
người thì hay nghĩ đến phận
hẩm hiu của mình, nhưng đã
mấy ai chịu nghĩ đến phận
hẩm hiu nghèo khổ của người
khi mình đã được sung sướng.

Muốn biết rõ lòng người,
một là làm ra bộ khờ dại ngây
ngô, hai là thí-nghiệm.

Viết thơ mà cứ nghĩ nhiều
là không thật bụng, mà phần
nhiều những bức thư tình
là khi viết phải nghĩ nhiều
hơn cả.

Cái gì chậm là không nguy
hiểm.

Ăn lắm khó tiêu, đọc nhiều
loạn óc.

Sự tiện bao giờ cũng cần phải
đi đôi với sự đẹp mắt.

Đã từng cay đắng mới nên
được cái miệng cười mỉa mai.

Loài người không bao giờ
làm chủ được tạo-hóa, nếu đến
ngày mà gần đạt được mục-
đích đó (làm chủ tạo-hóa) thì
lại là ngày loài người tận số
(vì chém giết lẫn nhau).

Ở đời còn có hạng người tuy
họ không mất một tý gì cho ai,
nhưng nếu họ không thu được
tý lợi nào thì họ cũng kể là đã
thiệt - thời.

Những kẻ bạc ác bất - nhân
một đôi khi lại hay có những

cử - chỉ « nhân nghĩa vờ » hay
đáo đề.

Làm một việc phải là đủ, là
sướng, có cần gì phải xưng
danh ra, vì tên ta lại không
chùng với trăm người nghìn
tên người khác ư . . .

Ở đời vẫn là cần phải có hy-
vọng, nhưng ta nên liệu tài liệu
sức ta chứ đừng nên hy-vọng
ở sự may rủi, rồi càng hy-vọng
lắm càng thất-vọng nhiều.

Phàm làm việc gì mục đích
để khoe khoang thì việc đó
chẳng bao giờ được lâu dài,

vì bao giờ hết những dịp khoe khoang thì việc làm cũng tiêu-tán.

Khi ta gặp một người đàn-trá nguy-hiểm thì ta nên : hoặc là lánh xa người đó đi ngay, hoặc là ở lại mà thí - nghiệm xem xét nhưng phải đề-phòng.

Ở đời, thường những người thật giỏi hoặc những người thật ngốc lại hay làm nên việc.

Những kỷ-niệm êm-dềm nhất hay đau - đớn nhất chỉ ở kỷ - niệm về Tình, nhưng phần nhiều là đau-đớn.

Trai gái yêu nhau thỉnh thoảng cũng cần phải xa nhau ít lâu thì tình kia mới thêm đậm - thắm, nếu không có dịp chi xa nhau ít ngày thì cũng nên bày ra cho có.

Những đức-tính, lòng thành-thực cao - thượng chưa cảm lòng người mạnh bằng sắc đẹp, nhưng sắc đẹp cảm được lòng người chỉ có sự kiến - hiệu mau chóng, còn lòng thành thực cao-thượng cảm được lòng người một cách sâu xa lâu bền.

Người ta chỉ khổ về tính ích-kỷ nhỏ nhen chứ không ai khổ về lòng bác-ái bao giờ.

Khi ta sắp từ biệt cái gì, dù cái đó không can hệ là bao, nhưng ta cũng đem lòng quyến luyến, và muốn ngắm lại một lần cuối cùng, dù cái đó với ta cũng còn nhiều phen gặp-gỡ.

Sự thật thà, cũng có giới hạn : nhiều khi người ấy nói thật với ta, nhưng cũng chỉ đến một giới-hạn nào đó thôi.

Giao-thiệp liên-lạc với hạng người dưới mình, đừng tưởng là mất giá-trị mình đâu, trái lại càng tăng thêm nhân-cách phẩm giá của mình.

Cái gì trong sự cần dùng thì chán nó rồi lại thêm còn cái gì ngoài sự cần dùng thì chán rồi chán mãi.

Một tính nết tốt sẵn có của chúng ta cũng ví như nền trời xanh trong, một đôi khi có đám mây đen che lấp, nhưng sau khi mây tan thì nền trời xanh trong lại lộ ra ngay.

Một tư tưởng mạnh mà không có việc làm theo sau thì chỉ mạnh được một chút thôi.

Người ta khi không được làm quan của nhà nước thì

cũng lại cố để mà giữ một chức gì cao trong tôn-giáo hay hội buôn nào; mà sự quan-cách bề-vệ thì cũng bằng nhau.

Trong các tôn-giáo, người ta chỉ hay nhìn lên những đấng thiêng-liêng mà ít hay nhìn xuống những kẻ nghèo.

Đàn bà giống trẻ con ở cái chỗ chỉ thích cho người ta dỗ.

Sự trả ơn cũng là một cái thú ở đời.

Muốn cảm-hoá người mà thiếu cái gốc yêu thương thì

những phương pháp hay cũng
vất cả đi.

Trời cho chúng ta lòng tự-ái
trong lòng mỗi người để chúng
ta biết tự trọng chứ không phải
để sinh kiêu-căng.

Thế mới biết đàn ông nhiều
khi còn nông-nổi hơn đàn-bà
nhiều, vì đàn-bà thường dịu-
dàng ôn hòa chứ ít nóng-nảy
hối-g-hối,

Thường giai gái khi đã yêu
nhau thì những tính dù không
hợp cũng thành ra như hợp.

Đàn-ông xa vào vòng truy-lạc
thì còn có thể ra khỏi. Đàn-bà
thì rất khó.

Cùng phạm một lỗi thì cùng
biết giấu cho nhau.

Người nào còn có được một
tính tốt thì cũng còn có thể
thương được, buồn thay cho
ai chẳng có được một tính tốt
nào.

Người đã biết đề ý đến mình
biết sửa mình luôn, biết kìm-
chế sự muốn của mình mà
'nhều' khi còn thấy mình
nhỏ nhen ích-kỷ. Những người

mà cứ thả lỏng lòng dục của họ ra thì không biết lòng họ còn nhỏ nhen ích-kỷ đến đâu.

Phần nhiều những người nghèo và những người giàu lại làm lung hơn cả.

Còn gì đáng chán cho bằng nhìn cái tương lai nó cứ phẳng lý bình thường như hiện-tại.

Khi hai người mà có một người chẳng may sa sống hổ rồi thì người đứng trên làm gì mà không hô lên được : « a ta không ngã ».

Đàn bà có hai cái rất trái ngược nhau trong người : quả tim và khối óc.

Nhà văn-sĩ nghệ-sĩ mà chưa gặp cảnh ngộ éo le thì chưa phải là một nghệ-sĩ hoàn-toàn.

Tạo hoá « dạy » cho giống chó biết ve vầy đuôi để tỏ lòng cảm ơn khi ai cho cái gì.... Còn loài người vì có tri-khôn. Và ở trên mọi vật nên tạo-hoá không cần dạy cho giấu-hiệu gì tự-nhiên để tỏ lòng cảm ơn nữa.

Thường đời, một cô gái giang hồ khi chụp ảnh lại thích

cầm quyển sách - cái bút mới
nghe.

Thỉnh thoảng ta nên đi chơi
xa tỉnh thành để tâm hồn được
đôi khi lẫn hợp với cảnh thiên-
nhiên.

Khi xa cách lâu ngày tỉnh cũ
làng xưa, đến lúc về thấy phố-
xá nhà-cửa đều thu nhỏ lại.

Người ta càng nhớn thì càng
thấy ít quyển luyện với gia-
quyển, đó là triệu-chứng xa
dần cha mẹ mà thích đến vợ
con.

Khi ta đi du-lich, những cảm
tưởng hay và mới chỉ phát
triển nhiều, khi ta đi đến lần
đầu những sự lạ cảnh mới.

Thường thấy nhiều cái ta
không tin mấy mà còn chắc
chắn hơn cái ta tin nhiều.

Muốn yêu mãi nhau thì phải
xa nhau ; muốn hơn người thì
phải biết chịu đau - khổ hơn
người.

Còn gì sung-sướng bằng, còn
sự trả ơn nào quý bằng : khi vô
tình nghe thấy một người tỏ
lòng nhớ ơn ân - nhân trước

mặt mình, mà chính mình lại
là « ân nhân » người đó mà họ
không biết

Bớt được sự thèm muốn
từng nào nhẹ nhàng từng nấy.

Đến sự « lộ » thì hạng người
nào cũng giống nhau.

Ta nên ít chê kẻ khác, vì chê
kẻ khác tức là tự khen một
cách khôn khéo, mà tự khen thì
không có giá-trị gì.

Người ta không lúc nào là
quên sự bào-chữa cho mình.

Người nào không có một mục đích ở đời mới cho đời là đáng chán.

Người con gái mà nhiễm mùi Đạo chỉ thành một cô con gái có duyên.

Còn tôn-giáo thì còn mê-tin.
còn lập đảng hội thì còn chia rẽ
nhau.

Tư-tưởng triết-lý anh càng
hay bao nhiêu, đời anh càng
phong-trần bấy nhiêu.

Hiếu nhăm nhau lần thứ nhất
để lần sau hiếu nhau hơn

Trong đời có lắm sự rất trái ngược nhau, từ cái xấu nhất và bản nhất trên đời lại là cái mà loài người cho là đẹp nhất và quý-chuộng hơn hết.

Nếu cứ nhìn vào mục đích của việc làm chứ không đưa vào kết-quả mà nói thì người đời không có ai dai hết.

Càng cấm người ta lại càng hay làm.

Miệng thì luôn luôn nói đến bác-ái hy-sinh, nhưng đến bữa cơm mười một giờ trong mâm có thiếu một món thịt sào đã thấy khó chịu.

Những cái đẹp mắt chưa chắc
đã đẹp mồm.

Người luôn luôn làm những
việc khác đời thường là người
hay có óc sáng-kiến.

Dẫu gặp hạnh-phúc hay dan-
nan, mỗi lần đổi được số mệnh
là mỗi lần vinh-dự.

Sự liều, dù hay, hay dở, cũng
là bước đầu của lòng hy-sinh
và sự xả-thân.

Một sợi chỉ buộc mũi con trâu
đã chắc, sợi giây vô-hình buộc
con người còn chắc hơn nhiều.

Lúc được yên-ôn an-nhàn, ta
nên nghĩ đến khi đau khổ dan-
nan thì mới muốn hành-động...

Ở đời mà cứ dần dần thì
không có gì là khó.

Một mối thù mà người ta cố
nuôi nó thành mối thù chung
thì ời thôi ! nó xâu-xa lớn-lao
bao nhiêu, khó bề tiêu-diệt được.

Sức mạnh chỉ đáng tôn-sùng
khi nó đi đôi với lòng cao-
thượng.

Nếu con người ta mà xuất

đời có thể vui sống được với những tư-tưởng và thái-độ độc-ác như sau khi tàn phá giết hại hàng nghìn người trong chốc lát thì hãy nên làm những việc kể trên.

Một tính nết là những ý-nghe lâu ngày hợp lại.

Khi ta có một tính xấu mà nói cho người khác biết cũng đã nhẹ đi được một phần.

Trong lòng, có chứa nhiều sự xấu-xa mới hay đi nói xấu chê bai kẻ khác.

Câu văn dẫn dị dễ hiểu bao giờ cũng viết ra bởi khối óc biết rộng hiểu nhiều.

Cái đẹp của tinh-thần không dễ thấy hàng ngày như cái đẹp của khuôn mặt.

Trong một đám hội hè nếu không có cái thú « người xem người » thì trong đời không còn có đám hội nào vui nữa.

Một phong - cảnh đẹp mà không khí không được trong-sạch chưa phải là một cảnh đẹp hoàn-toàn.

Mọi việc trên đời đều có tính cách khôi-hài cả.

Trong cái cười của nhà văn trào-phúng khôi-hài bao giờ cũng có giọt nước mắt.

Người ồm kiêng gió thế nào thì người biết điều cũng nên kiêng kể ơn hoặc gọi đến lòng nhớ ơn với người đã chịu ơn mình như thế.

Đời của một người khác thường cũng như một quyển tiểu-thuyết hay: khi ta đọc không thể đoán trước được những việc xảy ra.

Những kẻ nịnh-nọt nhiều khi không cứ vì lợi riêng mới nịnh bởi vì sự nịnh-hót cũng là một cái thú của đời họ.

Khi ta mới quen biết nhau và chưa hiểu nhau mấy thì cái dở ta giấu bạn đã đành, mà cái tốt ta cũng muốn giấu.

Hoa sen cũng phải nhờ có bùn lầy mới có hương thơm.

Vientiane, 14 - 10 - 37

Nguyễn

